

معرفی کتاب

دو راهی عقل و عشق مابین تهران و مدینه

پیش و بیش از هر چیز این عنوان کتاب است که توجه مخاطب را به خود جلب می کند؛ «دویدن تا مردی که جلوتر است!» در ابتدای امر درک مقصود نویسنده از انتخاب این عنوان دشوار است. باید حتما کتاب را مطالعه کرد تا آن را دریافت. پس از مطالعه آن درمی‌یابیم که گویی غافلگیر کردن مخاطب هم دارد به رویه انتشارات کتابستان معرفت تبدیل می‌شود، ناشری که این روزها حرف‌های زیادی برای گفتن دارد و آثار سخت‌خوان به ندرت در بین کتاب‌هایش پیدا می‌شود. کتابستان که این روزها معرفت به خرج داده و رمان‌های خوشخوان دینی را روانه بازار می‌کند، اکنون رمانی پر مغز و در عین حال روان که تلفیقی از عشق و تاریخ است را وارد بازار نشر کرده و به تناسب کاغذ بالک و ۲۵۹ صفحه، قیمت ۲۱۵۰۰ تومان را برای آن در نظر گرفته است. سیدمحمد سادات‌اخوی، شاعر جوان و خوش‌آیته‌ای است که همگی او را با رباعی مشهور «ای جان کلام یا ابا عبدالله/ ای ماه تمام یا ابا عبدالله /هم نای سفیر تشنه، فرزند عقیل / گویم: سلام، یا ابا عبدالله» می‌شناسیم. او حالا دست به قلم برده و به مدد کتاب گرانقدر الغدیر به حیظه رمان‌نویسی وارد شده است. او از عشق می‌گوید، از تهران و سلما، از علیرضا و مینا و همه را گرهِ می‌زند به امیر قلب‌ها علی ابن ابیطالب(ع)، به صدر اسلام...

تهران به عمق تاریخ صدر اسلام برسد، درست همان قسمت از تاریخ که پس از پیامبر (ص) مغفول ماند و به سقیفه و ما بعد آن رسید. نویسنده خلاق خواننده را مابین تهران و مدینه به حرکت در می‌آورد. علیرضای معتقد را شیدای مینایی می‌کند که در بغرنج‌ترین نقطه زندگی‌اش می‌گوید: «علیرضا! تو رو خدا دعاش کن!...! صدای مینا، پی در پی، برج‌های ذهنی علیرضا را فرو می‌ریزد: «من بلد نیستم علیرضا!...! من می‌دونم تو بلدی...! چه می‌دونم قرآن بخون!...! به «امام هات بگو!» (۱۰۳) و تهران را دل‌داده سلمایی می‌کند که از فقدان والدینش رنج می‌برد و تحت تکفل عمومی است که بغض مولا را در دل دارد. دانای کلی که روایت داستان را به عهده دارد با زاویه دید مناسب به خواننده کمک می‌کند تا سوار بر اسب تاریخ شود و تا قلب حوادث صدر اسلام پیش رود. نویسنده خوش ذوق توصیفات جانداري را انتخاب کرده است تا وقایع در جان خواننده نفوذ کند و با ضرباهنگ خوب داستان همراه شود، به‌خصوص آنجایی که عزاداری ایام مسلمیه را در حرم شاه عبدالعظیم حسنی به تصویر می‌کشد و علیرضای داستان را به قعر خاطرات کهنه کودکی‌اش پرتاب می‌کند. به نظر می‌رسد گفت‌وگو محور بودن داستان انتخاب مناسبی برای بیان این قسم از تاریخ بوده است، هرچند خواننده در ابتدای راه خسته می‌شود و گاه طرفین گفت‌وگو را گم می‌کند، اما ریتم داستان را از یاد نمی‌برد. در ابتدای داستان با ماجرای تهمتی مواجه می‌شویم که به معتمد محله وارد شده است.

معتمدی که علیرضا و احسان سال هاست شاگرد دروس اخلاق او هستند، در این میان احسان همراه دریای موج شایعات بالا و پایین می‌رود و گاهی هم «حماله الخطب» می‌شود. از طرفی به رسم رفاقت دربینه در نقش مشاور و سنگ صبور علیرضا به داستان وارد می‌شود. اینجاست که مخاطب از خود می‌پرسد: «دم خروس را باور کنم یا قسم حضرت عباس را؟» نویسنده با خلق دوراهی عقل و عشق و تلفیق آن به فاصله ۱۴۰۰ سال با ماجرای شبیه به آن، خواننده را در تب‌وتاب حوادث نگه می‌دارد. باید به این نکته هم توجه داشت که نوشتن از ائمه، آن هم در قالب رمان، کار دشواری است زیرا این ذوات مقدس از هر عیب و نقصی مصونند و مسلما بیان داستان بدون تخیل نویسنده امکان‌پذیر نیست؛ اما چنانکه در این کتاب خواندیم ذکر مستقیم و کلام از زبان معصوم وجود نداشت و نویسنده تنها به اشاره‌ای بسنده کرده بود. به‌طور کلی ارائه اطلاعات تاریخی با دید عبرت‌نگر و صحیح خواننده را از اطلاعات مفید اقطاع می‌کند. درنهایت در کنار تمام حوادث عاشقانه - تاریخی این کتاب به مجلس روضای می‌نشینیم که قنفذ لعن و نفرین می‌شوند و... «نعره مغیره‌ای که سال نهم هجرت پیامبر(ص)، با ایوسفیان به سوی «طائف» رفته و معبد بت بزرگ «لات» را خراب کرده بود... اما در کوچ‌به سوی فاطمه هجوم برد...»

سید مهدی موسوی تبار

روزنامه نگار

ماه رحمت است و جشن و میهمانی خدا، شادی از ابتدا تا انتهایش، به جز روزهای شهادت، جاری است. این شادی در روزگاران قدیم برجسته‌تر و عمیق‌تر بوده است. طبق اسناد تاریخی که موجود است ایرانیان مسلمان که اهل ذوق و موسیقی بودند در ماه مبارک رمضان، یک ساعت به اذان صبح مانده به بام خانه خود می‌رفتند و اذان می‌گفتند و مردم را به صلوات فرستادن، دعوت می‌کردند. این گونه آوازا، اغلب در چهارگاه اجرا می‌شده و گونه‌ای چاووش خوانی بوده است. می‌گویند که بعدها سحرخوان‌ها، علاوه بر آواز، نقاره هم می‌نواختند تا حنجره‌شان، دمی بیاساید. مناجات‌خوانی، اذان گفتن و دعا خواندن بخش‌های دیگری بود که به وقت سحر، یکی پس از دیگری اجرا می‌شد و اینها همه تمهیداتی بود که ایرانیان در گذشته برای به موقع بیدار کردن مومنان از خواب، اندیشیده بودند.

حالا اما زمانه تغییر کرده است و برخی حتی سعی داشتند و دارند که ماه رمضان را به‌طور کلی محزون نشان دهند. در این ماه در سال‌های خیلی دور آیین‌هایی مانند: نقاره زنی جهت رویت هلال ماه رمضان و شوال، چاووش خوانی فرارسیدن ماه رمضان، چاووش‌خوانی انتهای یا الوداع خوانی، بسم‌الله‌خوانی، دم‌دم سحری (در بوشهر)، آیین آبی‌بنوش، سنت گره‌گشوی یا گره‌گشای، صلوات‌خوانی، مولودی‌خوانی امام حسن(ع)، منقبت‌خوانی امام علی(ع) و امام حسن(ع)، نوحه‌خوانی امام علی(ع)، شب‌خوانی رمضان، مناجات‌خوانی، مناجات سحری، سحرخوانی یا سحر آوازی، دعای سفره، ریشا، اذان و تلاوت قرآن وجود داشته است که هر کدام فلسفه‌ای پشت‌شان است. شور و هیجان این ماه، مردم را به تکاپو می‌انداخت و موسیقی همراه این تکاپو بوده است.

بدعت پهلوی

اهالی فن موسیقی می‌گویند که موسیقی رمضان پر از شادی بوده و سعی داشته که انسان را به معنویت نزدیک کند. تنها اشعار حزن‌انگیزی که در این ماه خوانده می‌شد به ایام شهادت حضرت علی(ع) بر می‌گشت. «منقبت‌خوانی»، ویژه شب‌های قدر بود و در رثای حضرت علی(ع) خوانده می‌شد. نیمه رمضان هم مولودی‌خوانی و مناجات حسنی بوده است. «صلوات‌خوانی» تنها به ماه مبارک رمضان اختصاص نداشت اما در این ماه زیباتر اجرا می‌شد و در برخی شهرها چون ذرفول و شوشتر حتی صلوات‌خوانی شاد هم وجود داشته است. این همه لحظه‌ها و پدیده‌های خوب را پهلوی برهم می‌زند. هم‌زمان با روزگار پهلوی اول، نقاره‌زنی ممنوع و روضه‌خوانی تعطیل شد. این گونه بود که خانه‌ها یک اتاق خود را به روضه‌خوانی اختصاص دادند و منبری ساختند که بعد از چند روز این خبر از اساس تکذیب و هنر دینی بود. گفتنی است هنوز هم در آستان قدس رضوی، شهداد کرمان (امام‌زاده زید)، کاشان، نوش‌آباد،

فرهنگ

بررسی انواع موسیقی رضانی از سامی یوسف تا محمد معتمدی

فراموشی نواهای رمضان

نائین و طیس مراسم نقاره‌زنی در ماه رمضان انجام می‌شود یا در میبد، طبل افکار و سحری می‌نوازند.

نائین و طیس مراسم نقاره‌زنی در ماه رمضان انجام می‌شود یا در میبد، طبل افکار و سحری می‌نوازند.

فراموشی یک رسم قدیمی

هوشنگ جاوید، پژوهشگر موسیقی نواحی، بر این باور است که ما تا ۵۰ سال پیش در گوشه و کنار کشور، موسیقی ویژه ماه رمضان داشته‌ایم. صلوات‌خوانی، ذکر خوانی، بسم‌الله‌خوانی و منقبت‌خوانی، نمونه‌هایی از این موسیقی بوده‌اند که در قرن اخیر، گم و فراموش شده‌اند. امروزه، ضرورت احیای این گونه از موسیقی احساس می‌شود، اما مسئولان به دلیل ناآگاهی، زمینه‌های لازم برای این کار را فراهم نمی‌آورد. بیش از ۹۰ نوع صلوات‌خوانی، گروهی در نقاط مختلف ایران وجود داشته که متأسفانه در حال حاضر تنها دو نوع آن را می‌شناسیم. شناسایی این هنرها، وظیفه پژوهشگران و حمایت‌برای همگانی‌شدن آن، وظیفه متولیان فرهنگی است.

مورد خاص سامی یوسف و معتمدی

در میان خوانندگان مسلمانی که درباره ماه رمضان فعالیت داشتند سامی یوسف و محمد معتمدی در اقلیت هستند. سامی یوسف که پدری ایرانی دارد در ایران از محبوبیت فراوانی برخوردار است و هر سال در آستانه ماه مبارک رمضان قطعه‌ای با حال و هوای این ماه می‌خواند و منتشر می‌کند و مورد استقبال شدید قرار می‌گیرد. قرار بود در سال ۹۳ این خواننده در ایران هم کنسرت برگزار کند که بعد از چند روز این خبر از اساس تکذیب شد. ترانه‌های او در میان مسلمانان جهان طرفدار دارد و استفاده از مفاهیم دینی و عرفانی از ویژگی‌های ترانه‌های

اوست. هم‌زمان با حلول ماه مبارک رمضان در یکی از کشورهای عربی تعداد فروش متوسط آلبوم وی در هر فروشگاه به ۷۵۰ نسخه رسید. سامی توانست در مدت یک سال تحول عظیمی در عالم موسیقی و سرود دینی ایجاد کند.

در جمع خوانندگان ایرانی، معتمدی با تولید آلبوم «مناجات» در این گروه قرار گرفت. این آلبوم شامل ۱۰ قطعه در دستگاه‌های موسیقی ایرانی است. اشعار قطعات از شعرای بزرگی چون سعدی،

هاللی جغتایی، جامی، مولوی، علامه فیض کاشانی، وحشی باقعی و حافظ انتخاب شده‌اند و حال و هوایی مناجات‌گونه دارند. در این اثر از ساز استفاده نشده و اشعار فقط به صورت آواز اجرا شده‌اند که این امر بر فضای خاص عرفانی و معنوی اثر می‌افزاید. خوانندگان جوان کمی در حوزه ماه مبارک رمضان فعالیت داشته‌اند. تغییر نگاه مسئولان و هنرمندان می‌تواند این فضا را در موسیقی معاصر ایران اصلاح کند.

کشورهای مسلمان دیگر

در کشورهای مسلمان در ماه مبارک رمضان، جشن‌ها و آیین‌های مختلفی برگزار می‌شود اما تنوع موسیقی ایران را ندارند. مالزی و ترکیه در این حوزه پیشقدم هستند. در ترکیه و در این ماه، هنگام سحر از طبل‌ها و دهل‌ها برای بیدارکردن روزه‌داران استفاده می‌شود. به همین منظور چند نفر داوطلبانه برای بیدارکردن مردم، محل به‌محل و کوچ‌به‌کوچه به گشت‌زدن مشغول می‌شوند. یکی از مراسمی که شور و هیجان خاصی را به روزه‌داران به‌ویژه در زمان سحر می‌دهد، چاووش‌خوانی به شیوه سنتی آن است. در هند نیز سحرخوان‌ها

جایگاه مهمی دارند. آنها پیش از نماز صبح مردم را از خواب بیدار می‌کنند تا عبادت سحرگاهی را به جا بیاورند و سحری بخورند و در پایان ماه رمضان هدیه‌ای از مسلمانان هر محله دریافت می‌کنند.

چاووش‌خوانی در رمضان

متین رضوانی‌پور سال‌ها قبل در زمینه موسیقی رمضان مقاله‌ای تحقیقی منتشر کرد. در این مقاله به انواع موسیقی رضانی پرداخت و آنها را مورد تحلیل قرار داد. «چاووش‌خوانی» یکی از آیین‌هایی است که در این مقاله درباره آن صحبت شده است. چاووش‌خوانی ابتدایی و انتهایی وجود داشته است. چاووش‌خوانی ابتدایی یک روز پیش از فرارسیدن ماه مبارک رمضان برگزار می‌شد، به این ترتیب که مردم برخی شهرها، شب قبل از نخستین سحرگاه ماه مبارک رمضان را تا صبح بیدار مانده و با برگزاری آیین‌های معنوی و پوشیدن لباس‌های نو، به استقبال این ماه رفته و چاووش‌خوان‌ها به خوانش چاووشی‌هایی مرتبط با آن روز می‌پرداختند.

در همین رابطه در روز نخست ماه رمضان نیز افراد کسب و کارشان را تعطیل کرده و چاووش‌خوان‌ها نیز در آن روز چاووشی‌های مرتبط خود را در دستگاه چهارگاه اجرا می‌کردند. چاووش‌خوانی انتهایی یا «الوداع‌خوانی» نیز آیینی بوده است که در سه روز آخر ماه مبارک رمضان توسط همین چاووش‌خوان‌ها برگزار می‌شده و به استقبال ماه شوال می‌رفتند و به آن «الوداع‌خوانی» نیز گفته می‌شود. این آوازاها نیز همانند چاووش‌خوانی‌ها در دستگاه چهارگاه اجرا می‌شده است.

مناجات‌خوانی‌ها و سحرخوانی

در این مقاله در تعریف مناجات‌خوانی آمده است مناجات‌خوانی به آن دسته از موسیقی دینی اطلاق می‌شود که با استفاده از اشعاری با درونمایه راز و نیاز با خدا در سحرهای ماه رمضان برای به موقع بیدار کردن مومنین از خواب و بهره‌مندی بیشتر از لحظات باقی‌مانده تا سحر اجرا می‌شود. مناجات‌خوانی که تنها از موسیقی آوازی بهره‌مند است از تنوع نغماتی آزاد بهره می‌برد و یک مناجات‌خوان در انتخاب هر گوشه، مقام، دستگاه یا آوازی برای خوانش خود کاملاً مختار است. در قدیم مناجات‌خوان‌ها از یک تا دو ساعت مانده به اذان صبح بر بام خانه‌شان می‌رفتند و با اجرای زیارتین نواها مردم را برای سحر بیدار می‌کردند. در صورت وسعت‌تر بودن محله‌ها خوش‌خوان‌ها چند نفره و در گلدسته‌های مساجد به نوبت، به صورت تک‌صدایی یا چندصدایی مناجات سحری می‌خواندند که به آن گلدسته‌خوانی و به آن اشخاص گلدسته‌خوان نیز می‌گفتند. در نزدیکی اذان ایباتی خوانده می‌شد که در پایان هر بیت آن مردم را دعوت به فرستادن صلوات می‌کرد و همین رمزی برای آگاه‌سازی افراد از کم بودن زمان برای سحری خوردن می‌بود که به آن صلوات‌خوانی نیز می‌گفتند. در بسیاری از مناطق، مناجات‌خوانی به همراه سازهایی چون دوتار یا تنبور نیز اجرا می‌شد.

چارسو

کتاب جدید مرتضی سرهنگی رونمایی می‌شود

سیصدودومین مراسم شب‌خاطره با رونمایی از کتاب «روشنای خاطره‌ها» به کوشش مرتضی سرهنگی برگزار می‌شود. این کتاب از سوی انتشارات سوره مهر با موضوع بازخوانی ۴۰ خاطره کوتاه جنگ به همراه یادداشت‌های مرتضی سرهنگی درباره این یادداشت‌ها منتشر شده است. در این مراسم شب خاطره که هم‌زمان با سالگرد آزادسازی خرمشهر در حوزه هنری برپا می‌شود، عباس بحرالعلوم و سیدصالح موسوی از مدافعان خرمشهر در سال‌های دفاع مقدس خاطره‌گویی می‌کنند. همچنین در تازه‌ترین مراسم شب خاطره از تابولوی حاوی تصویر سیدصالح موسوی و خرمشهر که از سوی مرکز هنرهای تجسمی حوزه هنری تولید شده است، رونمایی می‌شود. سرهنگی در مقدمه خود درباره این کتاب می‌نویسد: «گفتن ندارد؛ ناگزیرم بنویسم. بنویسم همه این سال‌هایی که روی این صندلی نشسته‌ام و رفت و آمد خاطره‌های کوچک و بزرگ را روی میز کارم می‌بینم، گاهی به یکی‌شان دل می‌بندم. غریبه که نیستید، وقتی چشم‌توی چشم می‌شویم، نمی‌توانم بروم به صفحه بعد. تصویر همان چند صفحه را که دلبری کرده است، کنار می‌گذارم، دوباره و چندباره می‌خوانمش و یادداشت کوچکی برایش می‌نویسم. حالا همه آن خاطره‌ها را یکجا در این کتاب می‌گذارم پیش رویتان، خودش قصه‌ای است و قصه کوتاهی هم من برایش نوشته‌ام که می‌خوانید.» سیصدودومین مراسم شب خاطره پنجشنبه ۲ خرداد(امروز) ساعت ۱۸ در تالار سوره حوزه هنری به‌نشانی خیابان سمیه نرسیده به پل حافظ برپا می‌شود.

کاهش فروش سینماها در ماه رمضان

فروش فیلم‌ها بعد از گذشت دو هفته از شروع ماه مبارک رمضان مقداری افزایش پیدا کرده است اما مثل همیشه کمدی‌ها با اختلاف زیادی از دیگر آثار روی پرده، در صدر هستند. فیلم سینمایی «تگزاس ۲» که از ۲۸ فوروردین ماه روی پرده رفته است، نزدیک به ۱۲ میلیارد تومان فروش داشته که به تفکیک از این مقدار ۵/۶ میلیارد تومان حاصل فروش در سینماهای تهران بوده است. سینمایی «به دنیا آمدن» که ازجمله فیلم‌های قرار گرفته در جدول اکران‌های ماه رمضان است تا امروز بعد از گذشت دو هفته نمایش، حدود ۷۰ میلیون تومان فروش داشته که از این مقدار ۶۰ میلیون تومان حاصل فروش در شهر تهران بوده است. این فیلم در ۴۵ سینما در تهران و شهرستان نمایش داشته است. «نات» فروشی نزدیک به ۳۶۱ میلیون تومان داشته که به تفکیک ۲۵۰ میلیون تومان حاصل فروش در تهران بوده است، این اثر در ۶۹ سینما در تهران و شهرستان نمایش دارد. فیلم «خانه دیگری» با داشتن ۴۲ سینما در تهران و شهرستان ۳۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان در تهران فروش داشته و در مجموع تهران و شهرستان بیش از ۵۱ میلیون تومان فروخته است. فیلم سینمایی «تولد مبارک» در مجموع تهران و شهرستان ۱۸ میلیون تومان فروخته، این فیلم در مجموع ۲۸ سینما در اختیار دارد. فیلم «وکیل مدافع» با در اختیار داشتن ۵۰ سینما در تهران و شهرستان نزدیک به ۵۰ میلیون تومان فروش داشته است.

«میوه‌های روی درخت» از مشکلات کشاورزی ایران می‌گوید

مستند تلویزیونی «میوه‌های روی درخت» به کارگردانی علی خسروی و تهیه‌کنندگی احمد شفیعی در ۸ قسمت آماده پخش می‌شود. «میوه‌های روی درخت» به دنبال راه‌هایی برای پیشرفت صنعت کشاورزی ایران است. تاکنون ۶ قسمت از این مجموعه مستند آماده پخش شده و دو قسمت باقی مانده آن مراحل پایانی صداگذاری را پشت سر می‌گذارد. مستند «میوه‌های روی درخت» به‌زودی از شبکه مستند پخش خواهد شد. علی خسروی، کارگردان این مستند تلویزیونی گفت: «مستند تلویزیونی «میوه‌های روی درخت» سعی کرده است پاسخ درستی به این پرسش بدهد که چرایش از گذشت ۲۵۰۰ سال از قدمت کشاورزی در ایران، هنوز این صنعت در کشور ما وضعیت سازمان‌دهی شده‌ای ندارد. این مستند که هر قسمت آن ۲۵ دقیقه است، به دنبال راه‌هایی برای پیشرفت صنعت کشاورزی کشور خواهد بود. «این مجموعه مستند ازجمله تولیدات موسسه رسانه‌ای فرهنگی اوج است. این سازمان از سال ۹۰ فعالیت خود را در حوزه‌های مختلف هنری و فرهنگی آغاز کرد. اهداف این سازمان، آن‌طور که از سوی بنیانگذاران آن عنوان شده ایجاد بستری برای شناسایی، آموزش و جهت‌دهی نیروهای مستعد انقلابی در عرصه‌های مختلف هنری و رسانه‌ای و نیز فراهم کردن زمینه تولید و توزیع محصولات همسو با انقلاب اسلامی است. فعالیت‌های این سازمان در قالب هفت زیرمجموعه باعنوان «خانه» سامان‌دهی می‌شود. این خانه‌ها عبارتند از: مستند، پویانمایی، سرود، فیلم داستانی، فیلم‌نامه‌نویسی، طراحی و گرافیک.

رونمایی از کتاب سال گالری ساریان

آیین رونمایی از کتاب سال گالری ساریان با عنوان «کتاب سال نودوهفت» روز گذشته اول خرداد ۱۳۹۸ با حضور وسخرانی سجاد باغبان، سعید باباوند، جاوید رضانی و زروان روح‌بخشان در محل گالری ساریان برگزار شد. سعید باباوند، مدیر هنری «کتاب سال نودوهفت» در این مراسم گفت: «از روزی که تیم جدید مدیریت گالری ساریان را تحول گرفت، تصمیم گرفتیم برای تغییر فرهنگ گالری‌داری در ایران چند کار ویژه انجام دهیم. یکی از این برنامه‌ها تاکید بر کیوریتوری بودن نمایشگاه‌های برگزار شده در گالری بود. این ایده با حضور زروان روح‌بخشان در گالری رنگ حقیقت به خود گرفت.» باباوند ادامه داد: «در سه سالی که مدیریت گالری برعهده سجاد باغبان است ما توانستیم دو کتاب سال گالری را منتشر کنیم.» سجاد باغبان، عضو هیات‌علمی دانشگاه هنر اصفهان و مدیر گالری ساریان نیز در این آیین گفت: «فعالیت‌های گالری ساریان اکنون ۱۰ ساله شده است، اما در این سال‌ها فعالیت یکسانی نداشته و فعالیت‌هایش به سه دوره تقسیم شده است. در طول سه سال گذشته که تیم جدید اداره گالری را در دست گرفت، سعی شد که ایده‌های تازه در مدیریت گالری تجربه شوند.» جاوید رضانی نیز در این نشست گفت: «همه آن چیزی که در این سفره وسیع هنر اعم از گالری‌ها، اقتصاد، حراج و... می‌بینید همه به یک نقطه عطفی به اسم معنا و یک جریان معرفتی می‌رسند. جهان معاصر دیگر هنرمند و جریان‌های هنری تک‌محور را نمی‌تاید.»